

Virtuaalinen kumppanuuspöytä

Järjestöystävällinen kunta

19.5.2021 klo 17-19

KUORTANE

#muavarten

KUORTANE

Sote-
uudistus

Kyille

Tilaisuuteen oli ilmoittautunut yhteensä 20 henkilöä. ilmoittautuneista edusti paikallisia tahoja 8 henkilöä, laajemmalla alueella toimivia järjestöjä 8 henkilöä ja kunnan/kuntayhtymän edustajia 4 henkilöä. Paikalla tilaisuudessa oli parhaimmillaan 18 henkilöä. Tilaisuus oli kaikille avoin ja markkinointia tehtiin monikanavaisesti eri tahojen kautta.

Kuusiokuntien alueella tämä oli tässä laajuudessa viimeinen kumppanuuspöytätilaisuus ja toteutettiin virtuaalisesti teams -sovelluksella vallitsevien kokoontumisrajoitusten vuoksi.

Puhetta johti Teija Matalamäki Rakennemuutoshankkeesta ja Jarmo Vesa Järjestötalosta. Järjestelyistä ja kumppanuuspöydän toteutuksesta vastasivat yhdessä Rakennemuutoshanke, Järjestötalo, Leader Kuudesta yhdistyksestä Jaana Sippola sekä Kuortaneen kunnan järjestöyhdyshenkilö Annukka Salminen.

KUMPPANUUSPÖYDÄN PELISÄÄNNÖT

- Koollekutsuja kunta tai kuntayhtymä. Tarvittaessa asiantuntijoita pöydän teemojen mukaan.
- Mahdollisuus: konkreettisia toimenpiteitä esim. asukastilaisuuksia, uusia toimintatapoja/-malleja, tapahtumia/tempauksia ja esityksiä tai aloitteita toimivaltaisille tahoille.
- Kunta voi käyttää asioiden valmisteluvaiheen informaatio ja keskustelutilaisuuksina.
- Poliittisesti sitoutumaton, ei itsenäistä päätösvaltaa. Järjestöyhdyshenkilö vastaa kumppanuuspöydässä käsiteltävien asioiden viemisestä päätösvaltaiselle taholle.
- Tiedotus: avoin kutsu kunnan ja järjestäjien nettisivuilla ja somessa, kohdennetut kutsut Leaderit, Järjestötalo sekä kuntien järjestöyhdyshenkilöt
- Kokouksia pidetään tarpeen mukaan, vähintään kerran vuodessa.
- Muistio lähetetään osallistujille ja julkaistaan kunnan nettisivuilla.

KUMPPANUUSPÖYTÄ – OSALLISUUDEN MAHDOLLISTAJA

- Yhteiskunnan eri sektoreilla toimivien toimijoiden **yhteisen ideoinnin ja suunnittelun alusta**
- Avoimeen keskusteluun ja pöydässä olevien toimijoiden äänen tasavertaisuuteen perustuva **asioiden valmistelun työkalu** parempien päätösten tekemiseksi
- Kanava, jossa asukkaiden sekä muiden toimijoiden **kokemuksen ja äänen avulla voidaan tunnistaa ja etsiä ratkaisuja** tiettyyn toimintaympäristöön vaikuttaviin ilmiöihin ja haasteisiin

Kuntayhtymän johtaja Juha Tiainen

Sosiaali- ja terveysjärjestöjen rooli on yhä suurempi ihmisten hyvinvoinnin turvaamisessa ja järjestöjen toiminta on useimmiten sellaista, jota julkinen sektori ei pysty tarjoamaan. Järjestöjen rooli tulee kasvamaan hyvinvoinnin edistämässä. Kuntayhtymä hoitaa viranomaistehtäviä ja Kuusiolinna Terveys on laaja palveluntuottaja tällä alueella ja palveluntuottajan kautta tehdään moninaista yhteistyötä järjestöjen kanssa. Alueella toimii niin paikallisia, kuin kansallisiakin järjestöjä.

Yhteistyön muoto riippuu paljon järjestön omasta toiminnasta ja myöskin maantieteellisestä sijainnista. Asiakkaita ohjataan erilaisten järjestöjen toiminnan piiriin sairauden/oireiden perusteella lääketieteellisen hoidon lisäksi, sekä saamaan kokemusasiantuntijustietoa tai vertaistukea. Asiakkaita ohjataan järjestöjen leireille, asiantuntija-avun piiriin tai niitä voidaan ostaakin asiakkaalle järjestön kautta. Tällä alueella on lukuisia järjestöjä, joiden kanssa tehdään monenlaista yhteistyötä mm. järjestämällä tietoisuuksia. Järjestöjen toimintamuotoja on paljon erilaisia. Palveluntuottajalla on lisäksi asiakasraatiyhteistyö.

Huolehditaan, että järjestöt ovat mukana alueellisessa hyvinvointityössä ja hyvinvointiohjelman laatimisessa. Kartoitetaan hyvinvointia ja terveyttä edistävät järjestöt ja niiden toiminta, jotta ne saadaan palvelukuvauksiin. Vahvistetaan maakunnassa toimivien sote -järjestöjen verkostoja. Kun valtakunnallinen sote uudistus saadaan, olisi tärkeää saada maakunnallinen järjestöstrategia.

Kunnanjohtaja Teemu Puolijoki

Kunnanjohtaja totesi kunnassa toimivan paljon hyvin erityyppisiä paikallisia sekä maakunnallisia järjestöjä. Järjestöjen merkitys on erityisen tärkeä osallisuuden kannalta. Järjestöt mahdollistavat asukkaiden osallistumisen toimintoihin ja vaikuttamisen mahdollisuuden eri foorumeilla.

Osallisuuden merkitys on tärkeää jo nyt, mutta sen vaikutus tulee kasvamaan jatkossa, varsinkin jos tulee palvelurakennemuutoksia. Kuntalaisten vaikutusmahdollisuus on osa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Toisten kanssa toimiminen ja sosiaalisen pääoman kasvattaminen on todistetusti merkityksellistä terveydenkin kannalta. Järjestöt vahvistavat osaltaan elinvoimaista kuntaa ja luovat vaikutelmaa, että kunnassa on kehittämisen ja eteenpäin menemisen henkeä. Kunta monesti näkyy järjestöjen kautta ja kuntaa kehitetään järjestöjen kautta esimerkiksi hanketoiminnalla. Hanketoiminnalla on kunnan kehittämiseen ja erilaisiin uudistuksiin merkittävä rooli, osin yhdessä kuntaorganisaation itsensäkin kanssa.

Kumppanuuspöytäfoorumiin ja rakennemuutoshankkeeseen liittyen on kuntia pyydetty nimeämään järjestöyhdyshenkilöt maakunnan kunnista. Annukka Salminen on nimetty Kuortaneen kunnassa järjestöyhdyshenkilöksi, joka pitää yhteyttä järjestöihin. Järjestöyhdyshenkilöllä onkin merkittävä rooli järjestöjen toiminnan esilläpitoon ja kehittämiseen yhdessä kunnan kanssa.

Tilatarpeita on selvitelty ja tilojen käyttö onkin tärkeä tekijä, missä kunta voi olla järjestöjä tukemassa ja yhteistyötä kehittämässä. Ilmaisia tiloja on annettu yleishyödyllisten yhdistysten käyttöön. Järjestöt ovat tehneet 2019 esityksen/aloitteen tulevaisuuden kehitysaskelleiksi, jossa paljon asioita millä järjestöyhteistyötä voitaisiin edistää. Asiaa on käsitelty kunnanhallituksessa ja näitä asioita viedään eteenpäin soveltuvin osin. Esiin nousseet mm. yhdistyshautomoajatus sekä kokoontumistilojen järjestäminen maksutta järjestöjen käyttöön. Kunta suhtautuu myönteisesti näiden asioiden edistämiseen.

Erilaisia keskustelutilaisuuksia on järjestetty järjestöjen kanssa ja niitä toteutetaan jatkossakin. Avustuksia myönnetään ja se on konkreettinen tukimuoto yhdistyksille. Palvelutuotannossa järjestöjen merkitys on myös nostettava esiin, koska tulevaisuudessa niiden rooli varmasti kasvaa. Palvelumuotojen tuottamistavat niin toiminnallisesti kuin taloudellisestikin tulevat nousemaan esiin. Järjestöillä on toki varmasti jatkossa haaste, että millä järjestöillä on jatkossa toimintamahdollisuuksia ja syntyykö toisaalta uusia järjestöjä.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen nousee kunnan toiminnoissa keskeisempään rooliin jatkossa ja sotepuolen järjestämisvastuu poistuu. Tämä lisää yhteistyötarvetta muiden kunnan eri tahojen kanssa. Kunnan tulee mahdollistaa järjestöjen toimintamahdollisuuksia.

1. Miten kunta mahdollistaa asukkaiden aktiivisen osallistumisen?

- Maakunnalliset ja valtakunnalliset yhdistykset jäävät herkästi pois yhteistyötä paikallisella taholla, eikä luontaista keskusteluyhteyttä välttämättä ole, vaikka toimintaa usein onkin paikallisesti. Tämä vaatii tietysti molemminpuolista tiedottamista, jotta kaikki saadaan listoille mukaan. Kun Patentti- ja rekisterihallituksesta haetaan yhdistyksiä, eivät maakunnalliset/ valtakunnalliset yhdistykset tule listalle, kun ne on rekisteröity muuhun kuntaan.

- Etelä-Pohjanmaan Muistiyhdistys esitteli toimintaansa Kuortaneen alueella. Lue lisää toiminnasta www.muistiyhdistys.fi
- Kuortaneella on ollut jo monta vuotta nimetty kyläyhdyshenkilö, joka Leader Kuudesta yhdistyksen Jaana Sippolan kanssa yhdessä on järjestänyt vuosittain tapaamisia kiertävästi eri kylillä. Näissä säännöllisissä tapaamisissa on tietoa vaihdettu puolin ja toisin, sekä ideoitu yhteisiäkin juttuja. Yhteistyötä on ollut ja se lisää vaikutusmahdollisuuksia.

2. Järjestöystävällinen kunta tunnistaa ja tunnustaa järjestöt tasavertaisina kumppaneina (yhteistyösopimukset, palveluiden tuottaminen, yhteistyö)

- Kuortaneen 4h yhdistyksellä on palvelusopimuksia esim. siivouksesta. Kunnalla on myös sopimus 4h yhdistyksen kanssa kesäkahvila Kesäpesän hoidosta Kirkkorannassa.
- Mielletäänkö kolmatta sektoria yhteistyökumppanina varautumisen ja turvallisuuden saralla esim. paikallisen turvallisuuden edistäjänä? Joidenkin kuntien kanssa on käyty keskusteluja valmiussuunnittelusta ja yhteistyöstä Vapepan kanssa.
- SPR/Vapepa on tehnyt Kuusiolinna Terveys Oy:n kanssa sopimuksen koronarokotuksen tukitehtävistä (liikenteenohjaus). Tämä on hieno esimerkki kolmannen sektorin osallistumisesta. Lisää tietoa tästä tehtävästä löytyy esim. [Facebook.com/Vapepa](https://www.facebook.com/Vapepa) Suomenselkä sivulta. Mikäli Vapepa toiminta kiinnostaa, voi olla paikallisesti yhteydessä Jaana Sippolaan, joka on Vapepa Suomenselkä paikallistoimikunnan sihteeri tai SPR Länsi-Suomen piirin valmiuspäällikkö Aki Valoseen.

3. Järjestöystävällinen kunta nimeää järjestöyhdyshenkilön ja kutsuu järjestöt säännöllisesti koolle

- Kuortaneen järjestöyhdyshenkilöksi on nimetty Annukka Salminen ja häneen voi olla yhteydessä kaikissa järjestöasioissa. Annukalle kannattaa ilmoittaa yhdistysten yhteystiedot (myös ne muuttuneet tiedot), jotta tiedetään kutsua koolle oikeat tahot.
- Kuortaneella myönnetään avustuksia (kulttuuri, nuoriso, liikunta) ja huhtikuuhun mennessä haetaan ja toukokuussa jaetaan päätösten mukaisesti. Kaikkia käytettävissä olevia tukirahoja ei myönnetä huhtikuun haussa, vaan loput tuet myönnetään pitkin vuotta hakemusten mukaisesti.
- Annukan sähköposti: annukka.salminen@edu.kuortane.fi puh. 040 739 4451

4. ja 5. Pienryhmissä keskusteltiin kuntien tarjoamista tiloista ja muusta tuesta Ryhmiä oli kaksi ja niiden keskusteluissa nousi esiin:

- Maksuttomia tiloja on käytössä mm. Väentupa, kunnantalon kokoustiloja sekä koulut ja niiden liikuntasalit. Tiloja käytetään tarpeen mukaan.
- Osassa kylä on omia kylätaloja tai muita kokoontumistiloja, joita myös vuokrataan ulkopuolisille kokous-, juhla- yms käyttöön.
- Kunnan myöntämiä tukia on hyödynnetty yhdistysten toiminnassa.

- Kunnassa on myös muita maksullisia tiloja käytössä, kuten Oma Sp:n kokoustila tai Kuurnan kokoustila.
- Kulttuuripuolella on yleisavustus, joka on lähinnä tapahtumien järjestämiseen. Kunnanhallitus myöntää kiinteistöihin avustuksia sekä esim. historiikkeihin.
- Järjestöt saavat hyvin avustuksia tapahtumiin ja virkistystoimintaan.
- Järjestöt eivät ole olleet suunnittelemassa avustusten kriteereitä.
- Pandemian aikana kouluilla ei ole voinut ulkopuoliset kokoontua.

6. Asukkaiden kokemusten hyödyntäminen kunnan palveluissa

- Erilaisia kyselyitä on tehty mm. koululaisten hyvinvointiin liittyen.
- Palveluita on kehitetty ja kunta tukee asukkaiden terveyden ja hyvinvoinnin ylläpitoa niin, että kuntalaiset saavat 1 € periaatteella esim. kuntosalilippuja (kunta maksaa siis suurimman osan lipusta).
- Kuntalaisia kuunnellaan myös vanhusneuvoston sekä vammaisneuvoston kautta.
- Palveluita kehitetään tarvittaessa ja palautetta kunta ottaa vastaan mielellään.
- Kuortaneella on tulossa lähiaikoina otostyyppinen asukastyytyväisyyskysely.
- Teija Matalamäki Rakenneuudistushankkeesta kertoi, että parhaillaan ollaan kartoittamassa maakunnan asiakasraatitoimintaa, joka lakisääteisten vaikuttamistoimielinten lisäksi tarjoaa kuntalaisille osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksia. Tarkoituksena on saada kerättyä erilaista palautetta ja kokemuksia asiakkuuskertomuksiin ja sitä kautta osaksi asiakaspalautejärjestelmää. Halutaan myös löytää yhteneväinen toimintamalli koko hyvinvointialueelle.
- Kuntajärjestöyhteistyön käsikirja on tekeillä, jossa järjestöyhdyshenkilöt ovat isossa roolissa.

7. Viestiikö kunta asukkailleen

- Kuortaneella ilmestyy noin neljä kertaa vuodessa jokaiseen talouteen jaettava Nokiposti -tiedote. Tiedote löytyy myös kunnan verkkosivuilta. Yhdistykset voivat ilmoittaa toiminnastaan ja tapahtumistaan Nokipostissa ilmaiseksi. Myös alueen ja kunnan toimintaa esitellään Nokipostissa.
- Yhdistykset kokevat tiedotteen hyväksi kanavaksi viestiä molempiin suuntiin asioista.
- Kunnassa on viestintäkoordinaattori, joka hoitaa monikanavaisesti kunnan asioiden tiedotusta, tietoa on hyvin saatavilla.

Lopuksi jokainen osallistui Mentin kautta kyselyyn, jossa oli seitsemän eri kysymystä liittyen tämän illan keskustelun aiheisiin. Vastauksista selviää, kuinka järjestöystävällinen Kuortaneen kunta on osallistujien mielestä. Kun tulos selvisi, puheenjohtaja totesi tulosten perusteella, että Kuortaneen kunta sai kaikista Kumppanuuspöytätilaisuuksista parhaimmat tulokset. Näistä tuloksista kunta voi olla ylpeä. Alla kyselyn tulokset.

Miten järjestöystävällinen on sinun kuntasi?

Illan järjestäjät kiittivät kaikkia osallistujia mukana olosta. Muiston kirjoittaa Jaana Sippola Leader Kuudestaan yhdistyksestä ja lähettää sen kaikille tilaisuuteen osallistuneille.

